

STRES NA PRACOVÍŠTI A ŠKOLENÍ VEDOUCÍCH

Mnoho lidí trpí stresem způsobeným pracovními podmínkami a přibývá rizik kardiovaskulárních, muskuloskeletálních a mentálních poruch se vztahem k práci. V EU byla odhadnuta prevalence stresu z práce na 22 %. Existuje shoda, že stres, absentismus (chození do práce, i když se člověk necítí zdrav, protože má obavy o zaměstnání) a pohoda zaměstnanců mohou být ovlivněny chováním vedoucích. Dosavadní odborná literatura obsahovala především průřezové a neexperimentální studie, které mají omezenou informační hodnotu při rozhodování o příčinných vztazích mezi intervencemi u vedení a jejich zdravotními dopady.

Metaanalýza provedená odborníky z universit v Mnichově a Innsbrucku zhodnotila dosud publikované výsledky školení vedoucích pracovníků o psychomentalním stresu, absentismu a pracovní pohodě. Do hodnocení byla zahrnuta školení zaměřená na zlepšení interakce mezi vedoucím a zaměstnancem při práci i mimo ni a školení ke zlepšení schopnosti vedoucích uspořádat pracovní prostředí.

Byly prozkoumány databáze PubMed Central, MEDLINE a další čtyři a většina registrů vědeckých studií, zejména randomizovaných kontrolovaných a klastrových studií, které zkoumaly pomocí validovaných měření vliv školení vedoucích pracovníků na mentální stres, absentismus a pohodu zaměstnanců v přirozených podmínkách organizací. Každou vybranou studii hodnotili

minimálně dva nezávislí odborníci a mj. posuzovali riziko systémových chyb (bias).

Bylo zhodnoceno 21 studií a zkoumán vliv intervence (školení) proti neintervenci. Kvalita důkazů, že školení vedoucích nesnížilo stres zaměstnanců nebo absentismus, byla velmi nízká. Stejně tak důkazy, že školení vedoucích zaměřené na interakci se zaměstnanci mohlo nebo nemohlo zlepšit pohodu zaměstnanců, byly nekonzistentní a málo kvalitní.

Pro závěry, že školení vedoucích může nebo nemůže zlepšit pohodu zaměstnanců a snížit stres z práce, jsou tedy jen nesourodé a málo kvalitní důkazy. K objasnění účinku školení vedoucích pracovníků na stres, absentismus a pohodu jsou potřeba nové, lépe připravené studie.

Na okraj publikovaného sdělení se nabízí vyjádřit překvapení, že více než dvě desítky studií k danému tématu přinesly jen nesourodá zjištění s malou kvalitou důkazů, bez možnosti jejich zobecnění. Je to asi jeden z důsledků inflace publikací a poklesu jejich úrovně.

Kuehnl A, Seubert C, Rehfuess E, von Elm E, Nowak D, Glaser J. Human resource management training of supervisors for improving health and well-being of employees. *Cochrane Database Syst Rev.* 2019 Sep 25;9:CD010905. doi: 10.1002/14651858.CD010905.pub2.

Jaroslav Kríž